

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Димитър Петров Михайлов, доктор

**на дисертационния труд за присъждане на образователната и
научна степен „Доктор“ в професионално направление
1.3. Педагогика на обучението по физическо възпитание**

**Тема: „Система за спортен подбор на ученици във възрастта 11-14
години в Кувейт“**

Автор: Димитър Сашев Шабанлийски

Научен ръководител: проф. Стефан Георгиев Стойков, дн

Правилно разработени и научно обосновани системи за подбор на деца за занимания със спортни дейности винаги са вълнували треньорите и научните работници в областта на физическото възпитание и спорта. В този смисъл представеният за защита дисертационен труд е особено актуален, поради факта че е посветен на недостатъчно проучените възможности в Кувейт за научно обоснован подбор на деца, започващи своите занимания със спорт. Темата добива актуалност и от обстоятелството, че разработването на система за подбор на 11-14 годишни млади спортисти в Кувейт ще подпомогне усъвършенстването на учебно-тренировъчния процес.

В дисертационния труд личи едно добро познаване на изследвания проблем от страна на докторанта.

Докторската дисертация на Димитър Шабанлийски е разработена в обем от 143 страници, който обем включва следните раздели:

- Обосновка на проблема;
- Цел, задачи, методика и организация на изследването;
- Анализ на резултатите;

- Изводи и препоръки.

Извън основните раздели в труда е разработено въведение и е приложена библиографска справка на ползваната литература. Дисертационният труд е онагледен с 45 таблици и 31 фигури. Самото онагледяване е на много добро ниво и е в съзвучие с текста, като подпомага възприемането му. Книгописът включва 163 литературни източника.

Дисертационният труд започва с кратко въведение, с което докторантът насочва вниманието към същността на научния труд.

Първият раздел, озаглавен „Обосновка на проблема“ е разработен в шест подраздела. В първите два докторантът е направил литературно обобщение на редица публикации, касаещи същността и значението на спортния подбор, като специално акцентира върху морфофункционалните характеристики на подрастващия организъм. В следващите три подраздела, на основата на един добър анализ на научните публикации по проблема, докторантът ни запознава с развиването на физическите качества във възрастов аспект. Целият първи раздел е разработен компетентно и завършва с добре изведена и формулирана хипотеза, върху която е изградено научното търсене на докторанта.

Вторият раздел е озаглавен „Цел, задачи, методика и организация на изследването“. Целта на дисертационния труд е формулирана ясно и точно, а от нея логично произтичат и поставените за решаване седем задачи. Изведени са обектът и предметът на изследване. Изследваните лица са 120 момчета, по 30 във всяка възрастова група. В този раздел са описани показателите, включени в изследването. Те са обособени в две групи:

- Антропометрични – 24 на брой;
- За физически потенциал – 23 на брой.

Използваните математико-статистически методи са подпомогнали докторанта да направи един добър анализ на фактическия материал. Те са:

- Вариационен анализ;
- Корелационен анализ;
- Сигмален метод – за разработване на нормативи.

В края на втория раздел е описана организацията и етапите на научното изследване.

Трета глава „Анализ на резултатите“ е разработена в обем от 88 страници и включва четири подраздела. Като обем и качество определям раздела на добро ниво. С последователността на изложените анализи на резултатите са реализирани задачите на изследването. В първия подраздел докторантът анализира направеното анкетно проучване с 20 учители по физическо възпитание. В един от поставените въпроси учителите по физическо възпитание са единодушни, а именно:

- Необходимо е актуализиране на системата на подбор на млади спортисти в Република Кувейт.

В подраздели III.2. и III.3. докторантът прави анализ на вариативността на показателите, както и на зависимостите между тях при всяка една от възрастовите групи. Анализите са направени на добро научно ниво и дават нужната информация по показатели във възрастов аспект. Направените в края на двата подраздела обобщени от докторанта изводи потвърждават необходимостта от разработването на научно-обоснована система за подбор на деца, които да бъдат насочвани към вид спорт. Третият раздел завършва с „Приложение на резултатите от изследването в спортната практика“. Целият подраздел е изцяло с практическа насоченост. В два подраздела са изведени оценъчни таблици на антропометричните и физическите качества за всяка една възрастова група. Така предложените оценъчни таблици дават възможност за подбор и практикуване с определен вид спорт или дисциплина от леката атлетика на 11-14 годишни деца. Използвана е седем степенна скала, както за антропометричните показатели, така и за физическите качества.

Считам, че в целия раздел „Анализ на резултатите“ личи умението на докторанта да интерпретира творчески получените резултати.

В четвъртия раздел на дисертационния труд докторантът прави шест извода и пет препоръки за спортната практика. В изведените изводи са обобщени и систематизирани най-важните анализи на резултатите, до които е стигнал докторанта.

Направените от Димитър Шабанлийски препоръки са коректно изведени и са практически приложими.

На края на моя анализ на дисертационния труд, въпреки допуснатите технически грешки (между описаното в съдържанието на труда и изложението), считам че трудът има научна достоверност и практическа приложимост.

Документацията, необходима за провеждане на публичната защита, е коректно попълнена. Представени са 4 публикации по изследвания проблем, както и автореферат, който отразява съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Имайки предвид горе-изложеното, считам че дисертационният труд съдържа научно-приложни резултати, които представляват научен принос. С разработения дисертационен труд докторантът показва, че притежава задълбочени теоретични знания и способности за самостоятелни научни изследвания.

С убеденост предлагам на членовете на научното жури да присъдят образователната и научна степен „Доктор“ на Димитър Сашев Шабанлийски в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по физическо възпитание.

София, 05.05.2017 г.

Рецензент:

Проф. Димитър Михайлов, доктор